

**Copie van sommige, ende de principaelste articulen uute
propositie geextraheert van shoofs wegen geproponeert den
staten van Vlaenderen, binnen der stede van Gent, opten xi.
dach mey. Anno M.D. LXVI**

<https://hdl.handle.net/1874/8953>

Copie van som-

minghe/ende de Principael

ste articulen wte Propositione geextrahere

van shoofs wegen geproponeert den

staten van Vlaenderen/binnē de

stede van Gent / Op te xi.

Dach Mey. Anno M.

D. 1771.

(* * *)

Den eersten interdiceren

ende verbieden wy alle Secten en Heresien binnen Onsen Lande van herwaertsouere / ende en willen niet toelaten

datter ander Gheloof ende Veeringe / plaetsche ghrype / dan vanden Catholijckscher Kercke / soo die aldacr tot noch toemfanghen / Sheleert / ende gexerceert / is gheweest.

Wy en willen doch niet toelaten oft gebooghen binnen den voorszreuen onsen Landen eenighe ketters oft andere qualick gheuolende vanden Ghelooue / oft sustinerende dwalinghe oft Veeringhen / contrarie wesende der seluer voorszeyder Catholijckscher Kercke. Ende aengaende den vzeemdelingen hanterende ende frequenterende / binnen de voorszreuen onsen landen / sal daer na hier af worden gheseyt.

Wy verbieden ende interdiceren desghelycken alle Conuenticulen ende ongheroozofde Vergaderinghen / isy int secreet ofte int openbaer / soo wel in Steden als buiten den platten Lande.

Desgelijcx verbiedē wy alle pzekingē of exercitiē van eenige forme van doopē / van deser / of ander gestalte van Sacramentes

Wij ofte

ofte anderen Achten / anders dan nabere
Formen / vſancie / ende Ceremonien
vande Catholijſche Kercke / ende by de
minijſters daer toe wettige macht ende au-
thoriteyt hebbende.

Wy interdiceren alle boecken ende Ker-
kerſche Schrijftē / oft tracterende ſeditie / oft
opzoer / directelick oft indirectelick / verbie-
den oock de Curioſiteyt vander diſputatie
Der heyliger Schrijfturen / en van alle din-
ghen / dieneende omme te verleyden / ende
den anderen te trecken tot Abuy s en dwal-
linghe.

Noch verbieden wy allen Perſoonen te
maken eenich Schandael / Diſordre / ofte
Confuſie inden ſtaet Politijc ofte Eccle-
ſiaſticq alles op de Peynen / Correctionen
ende mulcten hiernaer int particulier ghe-
declareert.

Te wetene teghens den Autheurs / Su-
perintendenten / Predikers / Ueracers / Mi-
niſtren / Sermoendoenders / Diaconen en
andere diergelijcke hooftofficiers oft ver-
leyders des volcx / van geexecuteert te wor-
den mettē baſte / ende confiscatie van allen
haren goeden / in plaetschen daer Confisca-
tie van ghouden Stadt grūpt / verclarende
de / sulcken Vieden te ſyne parthien / gemeen-
ſchapen / Seditieux ende / Perturba-
teurs

quers der ghemeinder ruste ende weluaere
van onsen Landen ende Staten.

Onder de welke Veeraers ende Berley-
ders des volckis / wy noch begrūpen den
ghenē die maken ende componeren sullen
Soecken / Liedkens / Pasquillen oft schrif-
ten inder waerheyt ende met opsetten wil-
te/wesende Bictersch oft schandaleux / om
eghens d'Gude en ware Veere inder ker-
ken ontfanghen oft omme tme te bzenge-
de Nieuwe Keligie / oft Secte / in den vooz-
chreuen onsen landen / oft teuderende tot
edite ende opzoer.

Declarerende ende oock de selue Deyne
npozterende op de genen / die met opsette
pille ende wetenschap hare huysen / bouen
oft andere plaetschen hen toebehoozende
aer toe leenen sullen / om aldaer Conuen-
culen oft onbehoozlike vergaderinghen
houdene / ofte te doene eenighe exercitie
an hare peruerse Keligie.

Ordinerende oock ghelike Deynen te
ghens den ghenen die veruallen sal sijn in
ich groot ofte notabel Schandacl int o-
enbaer / oft Sproer ter saken vander Ke-
gie oft Republycque / waer door de goeds
de Catholycque grootelycks souden mo-
hen wesen gheoffendeert / ende ghemeyn
ste ende weluaert ghemoleert.

Alle welcke voorsz. zeuen Delsquanti
als wesende der republicquen pernicious
feditieux ende verleyders des volcx / vian
den van onsen heylighen gelouue ende van
onsen state / wy willen ghesraft te hebben
op de pene ende confiscatie van haeren liden
ende goeden / so bouen gheschreuen is / be
sy datse hen segghen berou te hebben of
niet / behoudelijck dat sy liden ingheual
van berou / alleenlijck sullen gherecuted
worden duer den swerde / ende haer
ghoeden behouden worden haeren naes
vrienden.

Ende aengacnde allen anderen Dertien
van wat Secten die sijn / die nochtans bo
huere ketterhen niet en sullen ghecomm
scert oft teghencomen hebben eenighe
den poincten hier voorsz. gedeclareert / aeng
merck dat vele van hen liden seer die
vallen in dolinghe / meer by simpelheit
wetenschap ende wankeibaerheit van
ken ouderdom oft Sere en state / ende du
enckele verleydinghe die de Terraers en
Ministeren teghens haer ghebruycken
wt quaden opsitte des geests / wi willen
in desen ghebruycken wat Moderanten
onsen oude Placaten / ende Ordinanti
Statueren ende discerneren dat sovanke

hoewel sy mochten gheuanghen sijn om
saict der here sien wille oft contrauentie
vanden Placaten / onderwosen sijn de van
der waerheyt / welcomen te geuoelen vande
snelghe en verlatende hare dwalinghe / sul
len hebben gracie ende vergiffnisse vooz
deerste reyse / behoudelick datse hare dwa
linghe solemnelick ab Jureren ende afgaen
ende openbare bekenentisse doen van ha
ren ghelooue / vooz den Bisschop oft officie
del / oft den ghenen die by hem daer toe sal
sijn gheordineert.

Maer indien sy opstinaet bliuen / sullen
gebannen werden ende bedwonghen wor
den van stouden aene te vertrecken wt alle
onse voozschzeuen landen van herwaert so
uer / behoudende nochtans haren goeden /
omme die gheadministreert te worden by
sulche personen als sy selfs daer toe sullen
denominieren oft kiesen / behoudelick dz die
sijn van onsen Onderstaten / omme die
hare leefdaghe lanck te ghebruycken allee
telick sonder dat sy daer af by Donatic
tusschē den leuendē oft andersins sullen mo
ghen Disponieren / Ordineren / oft Testa
mentt maken / Maer sullen de selue goe
den na haren Doodt toebehooren haren na
sten Erfghenamen / die daer toe sullen ge
roepen

Laepen worden / na recht ende costuyne
vanden Plaetsche / wel verstaende dat de
selue geduecē haren Bannissement tegē
ons / onse Staten ende Landen / niet en
sullen doen oft veruolgd eenige saken by
Directe oft Indirecte Middelen / noch
doch eenighe van onsen Onderstaten sullen
Solliciteren tot haren Secten / ende dwa-
linghe op de Pene van te verliesen ende te
verbueren haren voorszreuen goeden.

Nochtans in dien alsulche hertnechtige
waren Wederdoopers / sullen de selue bo-
uen voorszreuen Bannissement verbue-
ren ende verliesen alle hare goeden / Ende
in plaetschē daer confiscatie geē van goede
stadt en grūpt / sullen die goeden vandē sel-
ue heretichen terstondt toebehooren ende
veruallen aen haren naesten Erfgenamen.

Ende ingheualle de voorszreuen Heret-
ters haer bekeerende daer te vozen noch
hadden bedreuen eenighe Schandaleuse
acten / maer niet so sware / dat selue n sou-
de mogen gehouden werden voor een boos
Enorm Schandael / Notabele / en Publicq
daer bouen af Mencie ghemaecht is / soo
sal haer voorszreuen Crim van Heresie
vergheuen worden / behoudelijck de Ab-
juratie ende Confessien voorszheruert /
des niet te min sullen by extra Ordinatie

weghen worden ghecastit om voorszey-
nen Schandale naer de Qualiteyt van
haren Delichte ter Arbitraigen vanden
Rechters.

Menghaende den Menhouders / oft die
ghene die Fauoziseren ende onderhouden
de voorszeynen Hoofden van Heresien
Leeraers / Ministers oft andere Officiers
van wat Sechten dat sijn / indien de selue
beuonden worden sulchs te doene gewoons-
lyck sijn / ende daer benessens beuonden
worden te sijne Hertnckighe Ketters /
sullen die selue ghestrafte worden by ver-
buerte vande Vhuue ende Confiscacie vande
goede gelijckerwijs de andere Sedicieuse
ende verleyders.

Dat die ghene die metten Crim vande
den Receptacien oft aenhoudinghe / gheen
Ketters en sijn / oft niet Hertnckich bliu-
de / sullen worden ontfangen tot gratie ge-
lijc dandere / nademaels sij nochtans extra
Ordinaerlijcken gepunert sijn gheweest /
omme der voorszeynen Receptacien wille
naer gheleghentheyte der saecken.

Dat die gene die voormaels eens sullen
ghetomen sijn in handen van Justicien om
der heresien wille / ende de selue hebben ge-
abureert en afgedaet / en daer na wederom
sulle gheest en veruallen sijn inden seluen

Ex

Erueere oft ander / ende daer intie per seue
eren oft volherdich bliuen / sullen als on
boedtuercdighe worden ghestraft metter
doot / maer indien sy wederom berou heb
ben / ende haer faulte bekennen / sullen de
selue na ander male abiuratie ende Confes
sie ghebannen worden wt onsen Landen /
met confiscatie van haren goedē inder ma
nieren voorszeyuen / op verbuer te vanden
Vijue behoudelich de Wederdoopers / de
welcke Relaps ende daerinne wederomme
geruallen zynde / gheen Gratie en sullen
hebben.

Ende ten aensiene vanden prenters ende
vercoopers van boecken / Viedekens / Pas
quillen oft schriften van Vetterien wesen
de int geheel en notorlijck hereticq en Se
ditieux / die niet min pernitioux sijn / dan de
Verraers selue / die gene die sulcx gewoon
lich zyn van doene / sullen verbueren lijf en
goedt so bouen / t sy datse eenighe Vetterie
sustineren oft niet.

Maer indien sy sulcx n3 ghewoonlich en
zijn / en des n3 te min beuonden worden he
reticq / nochtans n3 hartneckich / sullen ge
bannen en gemulcteert worden arbitralic
na gelegenths der salie / t sy bi lichameliche
punitie ofte met gelde / na de macht en fa
culteyt van haren goeden. En oft sy gheen
Acto

Wetters en waren / maer tselue alleenlijck
ghedaen hadden dooz gericheyt oft oncer-
lijck ghewin / sullen extraordinairen ghes-
castijt wordē na tgene dea voozschreuen is.

Desgelijcken de gene die disputatien ma-
ken sullen vande Religie oft contrarie Ar-
ticolen / ende voozhouden / sustineren ende
Defenderen / sullen de dwalingen en leerin-
ghen der Hereticquen / waer dooze andere
souden moghen worden verleyt / die sullen
worden ghepunctert ende ghecastijt by ar-
bitraige vanden Rechter / naer dexces ende
ghelegentheyt vander saken / so als men be-
vinden sal datse sulcke by curcusheyt oft
loosheyt gedaen hebben / so verre nochtans
datse geen adherenten en warē vanden sel-
uen setten / andersins sullen sy gepunctert
wordē als Wetters / so hier vozen geseyt is.

Ende indien sy gewoonlijck waren tsel-
ue te doene / oft nademael datse vanden In-
sticien achterhaelt waren / daerinne weder-
omme veruiclen / ende bevondē werde dat
sulcke Disputatien by hen ghedaen wor-
den / omme te verleyden ende de andere te
trecken in Eruce ofte Opzoec / sullen ge-
straff worden metter doot gelijck Leeraers
ende Seditieuse.

Dat nyemandt van wat State oft Qua-
lityt heyt is / yemanden anders sal moech
lan-

langhen/omme te sien ofte te lesen eenighe
Boecken ofte Schriften / ghemaecht by
Martinus Luther / Johannes Ecolumpa
dius / Huleicus Swinglius / Marthinus
Bucerus / Johannes Caluinus / oft ander
een hereticquen Personen oft haren ad
herenten / Sachtuers ende Complicen /
Wederfprekers van onsen Heylighen Ca
tholischen Ghelooue byder ghespecificceert
in sekere Declaratiē / die door onsen Heve
le van nieuw ghemaecht hebben oft maken
sulle / de Dekē en anderē vander Faculteyt
der Theologien in onser Oniuersiteyt van
Aueuen / welke Declaratie wy hebben
gheauthoziiseert / ende Authoziiseren bi dese
teghenwoordighe / Ordinerende die ghe
publicceert naghegaen ende achtervolcht te
worden by desen / noch insghelucks eenig
ghe Boecken die sedert den Jaere Duy
sent vijf hondert ende twintich / herwaerts
sijn / oft naemaels sullen ghemaecht oft ge
dzucht worden / sonder Declaratie van de
Auteurs oft Printers van den tijden en
de plaetsche.

Insghelucks dat nyemandt en sal mo
ghen schilderen oft bewerpen / vercoo
pen / houden ofte bewaren eenighe Beel
den / Portraeturen ofte oneerlijcke oppro
briuse Figuren teghens die eere Gods /
van

vander Maghet Marie oft vanden Sante
ten / oft den gheestelijcken Orde / noch
desghelijcken oock te bidden / wt te doene
de Beelden ende Portacturen ghemaeckte
sijnde / tot haerder eeren ende ghedencken
nisse op Arbitrale cozzetie.

Ende noch verbieden wy allen Leeken
ende andere haer te moeyen / te leeren ende
te interpreteren oft wtleggghen int Sec
cret oft int openbaer de voorszreuen heyl
liche Schriftuere / ten waren Theologien
ofte Canonisten / gheapprobeert by ee
nighe vermaerde Uniuersiteyt / oft ande
rens daer toe gheordineert by Ordinanti
en vanden Plecken / ende behoudelick dat es
selue niet en behoort verstaen te worden van
den genen die simpelick en recht wt samer
Communicerē vander voorszreuer heiligen
Schriftuere / allegerende Depositie van
den heylighen ende geapprobeerden Doc
tozen daer op / maer vanden ghenen die om
anderen te verleyden sustineren / en leeren
valsche ende verdwaelde Propositionen ende
leeringhen / die notoirlyck ghehouden
worden voorszreuet / op de Plenen van
indien gheuulle bouen gheschreuen / ghehou
den te worden / qualick gheuoelend t vande
heylighen ghelooue / ende ouer sulcx gestelt
te worden in gheuanckenissen / Ende naer
Dien

bien hy onderuraccht zijnde van synen ge-
looue / beuonden werdt te syne heretische/
ghecozrigert te worden als heretische / en
indien neen / extraordinaelich ghecozrigert
te worden by bannissement / corpzele Pu-
nitien / honorabile Emende / oft andersins
ter arbitraigen vanden Rechters.

Ende om te bet te versien tegen de boos-
heyt ende malitie vanden voorszreuen Sec-
tarisen / willen wy ende statueren / dat nie-
mandt vanden inwoonders van onsen lan-
de van herwaertsouer / van wat state ende
condicie hy sy / en sal ontfangen worden in
eenighe Stadt oft Dorpe / om aldaer te re-
sideren / ten sy dat hy brenghen Certificatie
vanden Prochlaen ende wethouders van
der plaetschen van sinder lester Woonin-
ge / ouerlegghende de seluen den hooft-
Officier vander plaetschen / daer hi sal wil-
ken resideren / by faulte van welke Certifi-
catie hy niet en sal ontfanghen worden tot
der voorszreuen Residentien. En belasten
de Officiers haerlieden neer sselijck te info-
meren / tegens de seluen te procederen so be-
hooren sal / sonder dat den Rechters mogen
dienen eenich Saufconduit oft gheleyde /
En aengaende den Verzemdelingen / Coop-
lieden oft anderen / die souden willen comen
sinden onsen voorszreuen Landen van her-
waerts

waert soue / en verstaen wy niet haer lieben
te onderwoopen / om te moeten byenghen
ende exhiberen de voorschreuen certificatie /
behoudelick datse leuen / nauolgende onser
Ordinantien / ende haer beleyden sonder
schandael oft sonder andere se corruptere
oft te verleyden.

Ende aangaende den Bisschoppen / Pree-
laten ende andere Pree nen Ecclesiasticq /
sullen wy daer inne voorzien / op dat sy
sy hen beleyden Conformelick dien
des van noode en overlick wes-
sen sal / voer de weluaert en
ruste vanden voorschre-
uen onsen Landen.

* * *